

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัย สุวรรณ บัวพันธ์ **ปริญญา** ประ.ค. (นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ด้วยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ศึกษาบทบาทกลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ด้วยรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 3) พัฒนาและการทดลองใช้รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4) เพื่อขยายผลการใช้รูปแบบในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและเชิงปริมาณ ขอบเขตการวิจัย แบ่งเป็น 4 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ระยะที่ 2 ศึกษาบทบาทกลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ด้วยรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2 ได้แก่ ผู้ปกครอง จำนวน 126 คน ครู จำนวน 18 คน และทีมสหวิชาชีพ จำนวน 18 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 162 คน ระยะที่ 3 การพัฒนาและการทดลองใช้รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีกลุ่มเป้าหมาย โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ

ผู้ปกครอง จำนวน 6 คน เด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว จำนวน 6 คน ปรากฏชาวบ้าน จำนวน 2 คน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลยางตลาด จำนวน 1 คน นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน นักวิชาการการศึกษา จำนวน 1 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 6 คน ทีมสหวิชาชีพจากโรงพยาบาลยางตลาด จำนวน 3 คน และครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 คน ระยะที่ 4 การขยายผลการใช้รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลโคกสี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีกลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้ปกครอง จำนวน 6 คน เด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว จำนวน 6 คน ปรากฏชาวบ้าน จำนวน 2 คน นายกเทศมนตรีตำบลโคกสี จำนวน 1 คน นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน นักวิชาการการศึกษา จำนวน 1 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 6 คน ทีมสหวิชาชีพจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 3 คน และครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 คน เครื่องมือการวิจัย แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินรูปแบบ แบบบันทึกเยี่ยมบ้าน แบบทดสอบ เรื่อง ปู่หมักชีวภาพ แบบประเมินความสามารถพื้นฐาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Dependent Samples) การนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์และการนำเสนอแบบตาราง

ผลการศึกษา

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ด้วยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีครู ทีมสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง มีปัญหาเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการส่งเสริมฟื้นฟู เด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ในรูปแบบการประสานเครือข่าย ระหว่าง ครู หมอ พ่อแม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความต่อเนื่องเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการในการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหวของครู ทีมสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการเด็กพิการทางการเคลื่อนไหว ตามแนวการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การศึกษาบทบาทกลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว ได้แก่ บทบาทของครอบครัว องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และโรงพยาบาล 1) โดยมีหน้าที่ร่วมกันในการค้นหาและสังเคราะห์ปัญหา 2) ร่วมในการวางแผน 3) ร่วมในการลงทุน 4) ร่วมในการติดตามประเมินผล และ 5) ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน

3. ผลการศึกษาการพัฒนาและการทดลองใช้รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้รูปแบบ 6 ส มีองค์ประกอบคือ 1) การเยี่ยมบ้านเด็กพิการเพื่อจัดสภาพสิ่งแวดล้อม 2) ให้ความรู้ส่งเสริมอาชีพผู้ประกอบการเด็กพิการเรื่องปัญหาหมักชีวภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 3) การประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการทางการเคลื่อนไหวหลังการได้รับการบริการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 4) ความพึงพอใจของครู ทีมสหวิชาชีพ และผู้ประกอบการที่มีต่อรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเกี่ยวกับความพิการทางการเคลื่อนไหวโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาการขยายผลการใช้รูปแบบในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความพิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้กลไกเชิงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขยายผลไปที่เทศบาลตำบลโคกสี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการประเมินรูปแบบ 6 ส คือ ส่งเสริมอาชีพผู้ประกอบการเด็กพิการ การประเมินผลด้านความรู้ เรื่องปัญหาหมักชีวภาพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการทางการเคลื่อนไหวหลังการได้รับการบริการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความพึงพอใจของครู ทีมสหวิชาชีพ และผู้ประกอบการ ที่มีต่อรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเกี่ยวกับความพิการทางการเคลื่อนไหวโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

Title : The Development of a Model of Helping Children with Locomotor Disability in the Beginning Stage by Using Area-Based Mechanisms in Local Administration Organizations.

Author : Suwan Buapan **Degree:** Ph.D. (Innovation for Local Development)

Advisors : Assoc Prof. Dr. Prapassorn Preiam Chairman
 Dr. Prasopsuk Rittidet Committee

Rajbhat Maha Sarakham University, 2014

ABSTRACT

The research had the objectives to: 1) study the state of problems and needs in the development of children with locomotor disability by helping them in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations; 2) study the role of the area-based mechanisms in local administration organizations in the development of children with locomotor disability with the model of helping them in the beginning stage; 3) develop and try out a model of helping children with locomotor disability in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations; and 4) extend the results of using the model of helping children with locomotor disability in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations. The research employed participatory action research methodology and quantitative research methodology. The research was divided into 4 stages. The 1st stage dealt with the study of the state of problems in the development of children with locomotor disability in the beginning stage. The 2nd stage dealt with the study of the role of the area-based mechanisms in the local administration organizations in the development of children with locomotor disability in the beginning stage. The sample used in the 1st stage and the 2nd stage comprised 126 parents, 18 teachers, and 18 professionals in the multidisciplinary team, obtained through simple random sampling by drawing a raffle ticket, totally 162 persons. The 3rd stage was the development and tryout of a

model of helping children with locomotor disability in the beginning stage by using area-based mechanisms in Tambon Yang Talat, Yang Talat District, Kalasin Province. The sample, purposively sampled, comprised 6 parents, 6 children with locomotor disability, 2 local learned persons, the chairperson of Tambon Yang Talat, 1 community development agent, 1 education officer, 2 child care teachers from the child development center, 6 village public health volunteers, 3 professionals from the multidisciplinary team of Yang Talat Hospital, and 6 teachers from Kalasin Special Education Center. The 4th stage was the extension of the results of using the model of helping children with locomotor disability by using area-based mechanisms in Tambon Kok See Municipality, Yang Talat District, Kalasin Province. The target group, purposively sampled, comprised 6 parents, 6 children with locomotor disability, 2 local learned persons, the mayor of Tambon Kok See Municipality, 1 community development agent, 1 education officer, 2 child care teachers from the child development center, 6 village public health volunteers, 3 professionals from the multidisciplinary team from the Tambon health promotion hospital, and 6 teachers from Kalasin Special Education Center. The instruments consisted of a survey form, a structured and unstructured interview form, a focus group record, an evaluation form for the model, a home visit record, a test on the topic of bio-fertilizer, an evaluation form for basic ability, and a questionnaire. The statistics used in the analysis of data consisted of mean, percentage, standard deviation, and t-test (dependent samples). The results were presented in a descriptive analysis and in tables.

The Results

1. Regarding the state of problems and needs in the development of children with locomotor disability by helping them in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations, there were teachers, multidisciplinary team, and parents. They had the problems of carrying out the promotion and rehabilitation system for the children with locomotor disability as they tried to have network coordination which involved the teachers, the doctors, the parents, and the concerned organizations. The problem was the lack of continuation which was in the highest level. Regarding the need of the teachers, the multidisciplinary team, and the parents to develop the children with locomotor

disability, they needed knowledge and understanding of how to evaluate children with locomotor disability according to the guidelines of organizing education specifically for each individual. This need was in the highest level.

2. The study of the role of the area-based mechanisms in the local administration organizations in the development of children with locomotor disability covered the role of the family, the local administration organization, Kalasin Special Education Center, and the hospital. Their role comprised 1) participation in searching for and synthesizing the problems; 2) participation in planning; 3) participation in investment; 4) participation in the follow-up and evaluation and 5) participation in sharing the benefits occurred.

3. Regarding the study of the development and the tryout of the model of helping children with locomotor disability in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations in Yang Talat District, Kalasin Province, it was found that the evaluation of the suitability of the model was in the highest level. The model of “6 Soh’s” was obtained. Its components were 1) visiting home of the children with disability to arrange the environment; 2) imparting the knowledge of bio-fertilizer to promote the occupation of the parents of the children with disability. The evaluation revealed that the posttest score was higher than the pretest score with statistical significance at the .05 level; 3) the evaluation of the basic ability of the children with locomotive disability after receiving the service had statistical significance at the .05 level; and 4) the satisfaction of the teachers, the multidisciplinary team, and the parents with the model of helping children with locomotor disability in the beginning stage, on the whole, was in the highest level.

4. The study of the extension of results of using the model of helping children with locomotor disability in the beginning stage by using area-based mechanisms in local administration organizations revealed that the results were extended to Tambon Kok See Municipality, Yang Talat District, Kalasin Province. There was an evaluation of the “6 Soh’s” model and the results were: regarding the promotion of the occupation of the parents of children with disability on the knowledge of bio-fertilizer, the posttest score was higher than the pretest score with statistical significance at the .05 level; the evaluation of the basic ability of the children with locomotive disability after receiving the service had statistical

significance at the .05 level; and the satisfaction of the teachers, the multidisciplinary team, and the parents with the model of helping children with locomotor disability in the beginning stage, on the whole, was in the high level.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY